

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

მანწკავა ისიდორე გაბრიელის ძე

ი. მანწკავა

მანწკავა ისიდორე გაბრიელის ძე (12. V. 1900, სოფ. ნიგვზიანი, ოზურგეთის მაზრა, - 1944, გერმანია), პუბლიცისტი, მკვლევარი, მთარგმნელი, პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწე. დაამთავრა ქუთაისის პირველდაწყებითი სასწავლებელი და ფოთის გიმნაზია, შემდეგ სწავლობდა თსუ-ის სიბრძნისმეტყველების ფაკ-ტზე. მ. იყო საქართვე. ეროვნ.-დემოკრ. პარტიის აქტ. წევრი, მე-11 ბოლშევიკური არმიის წინააღმდეგ კოჯორ-ტაბახმელის ბრძოლების (1921) და ეროვნ. ამბოხების (1924) აქტ. მონაწილე. ამბოხების შემდეგ მ. დააპატიმრეს. მან მეტეხის ციხეში სხვა პოლიტ. ტუსაღებთან ერთად შეძლო ხელნაწერი პატრ. ჟურნ. „მეტეხის“ გამოცემა (გამოვიდა 5 ნომერი). ციხიდან თავის დაღწევის შემდეგ (1925) წავიდა ემიგრაციაში. ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა საფრანგეთსა

და გერმანიაში. ერთხანს იყო სორბონის უნ-ტის მსმენელი. ემიგრაციაში აქტ. საზ.-პოლიტ. მოღვაწეობასთან ერთად მ. ეწეოდა ნაყოფიერ პუბლიც. და სამეცნ. მუშაობას. მისი მონაწილეობით პარიზში დაფუძნდა ქართვე. მწერალთა და ჟურნალისტთა საზ-ბა (1926), ქართ. სალიტ. და სამეცნ. ჟურნ. „კავკასიონი“ (1929, პარიზი), იყო ამ ჟურნალის სარედაქციო კოლეგიის წევრი. სიცოცხლის ბოლო ათი წელი გაატარა გერმანიაში. აქ იყო ქართ. ემიგრანტული გამოცემების, გაზეთების - „საქართველოსა“ და „ქართველი ერის“ (ქართ. ეროვნ. კომიტეტის ორგანო) თანამშრომელი. მ. იკვლევდა როგორც ქართ. ლიტერატურას, ისე საქართვე. ისტორიას. მისი ნაშრომებიდან აღსანიშნავია „ერის მარია რემარკი“, „ილია ჭავჭავაძე“, „ქართული ლიტერატურა“, „1801-32 წლების მანძილზე

(ისტორიული მიმოხილვა)“, „1832 წლის შეთქმულების შესწავლისათვის“ და სხვ. 1962 პარიზში გამოიცა მისი მონოგრაფია „ქართული კულტურის გზები“. დაკრძალული იყო ბალცბურგის გარეუბანში, შემდეგ გადაასვენეს საფრანგეთში, ლევილის ქართულ სასაფლაოზე.

დ. ურუშაძე
